

Ishodi učenja zasnovani na sticanju kompetencija:
Praktična nastava u kliničkim nastavnim bazama
studenata medicine

Prof. dr Petar Bulat
Medicinski fakultet univerziteta u Beogradu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj

- Ishodi učenja zasnovani na sticanju kompetencija
- Ishodi učenja klinička praksa
- Ishodi učenja letnja praksa
- Ishodi učenja 2016
- Problemi
- Kako dalje
- Zaključak

Ishodi učenja zasnovani na sticanju kompetencija

- U klasičnom pristupu edukaciji u medicini ishodi učenja su dosta široko definisani i često fokusirani na to što student treba da zna a savremenom pristupu edukaciji, zasnovanom na kompetencijama, fokus je na mogućnosti studenta da „uradi“.

Ishodi učenja zasnovani na sticanju kompetencija

- Dugačka tradicija ishoda učenja zasnovanih na sticanju kompetencija
- Prvi put primenjena pri definisanju ishoda medicinskih specijalizacija još krajem devedestih godina.
- U dodiplomskoj nastavi prvi put implementirano u okviru kliničke prakse u XII semestru.

Ishodi učenja zasnovani na sticanju kompetencija

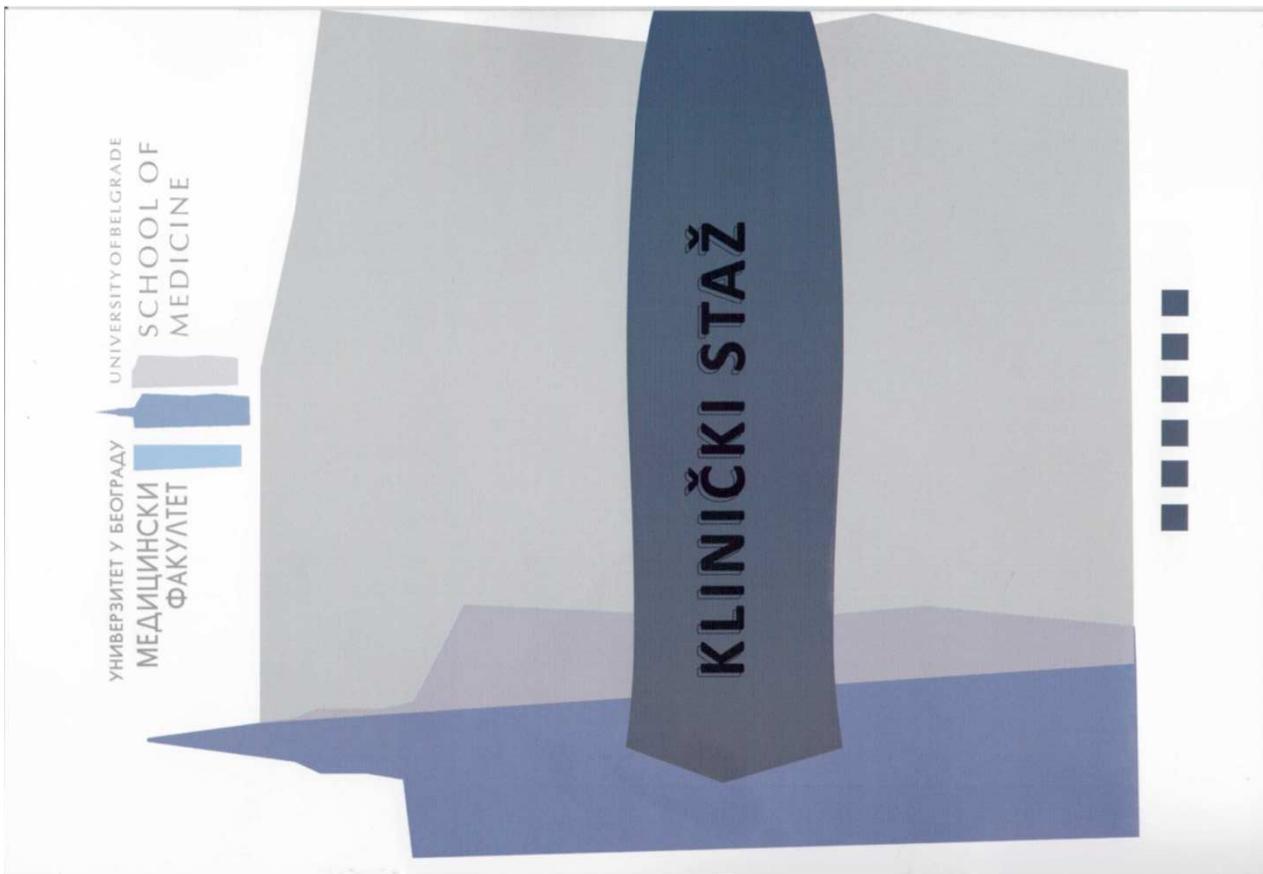
- Ponovnim uvođenjem letnje prakse u dodiplomsку nastavу uvedene su kompetencije koje studenti treba da steknu tokom letnje prakse iz interne medicine i hirurgije.
- Tokom 2016. definisani novi globalni ishodi učenja zasnovani na kompetencijama a trenutno se razmatraju za pojedinačne predmete.

Ishodi učenja klinička praksa

- Dosta dobro definisane kompetencije
- Nedovoljno usklađena terminologija između medicinskih grana
- Postoji minimalno preklapanje u kompetencijama
- Mehanizam kontrole kompetencija?

OPŠTA MEDICINA U OKVIRU KLINIČKOG STAŽA	STEPE VESTINA	SAVUDAVANJA VESTINA	Potpis i pecati mentora			
			1	2	3	4
Zapisivanje u karton i vodenje kartona		X				
Razgovor sa bolesnikom		X				
Vodenje telefonskih razgovora (bolesnik, rodbina)	X					
Razgovor sa duševno obolelim	X					
Fizikalni pregled odraslog	X					
Fizikalni pregled deteta	X					
Fizikalni pregled starijih ljudi	X					
Upućivanje na dodatna ispitivanja		X				
Tumačenje nalaza dodatnih ispitivanja		X				
Postavljanje dijagnoza		X				
Akutno suženje svesti i pokušaj samoubistva	X	X				
Ocena uživanja alkohola i zloupotreba droga	X	X				
Ocena delovanja porodice	X	X				
Vodenje bolesnika sa hroničnom bolestju	X	X				
Pisanje recepta	X	X				
Kućne posete	X	X				
Umirujući bolesnik	X	X				
Posmrtni pregled (pregled okoline pokojnika)	X	X				
Bolesnik sa rakom	X	X				
CVI u kući	X	X				
Aplikacija injekcije na terenu (s.c., i.m., i.v.)	X	X				
Kateterizacija mokraće bešike kod žena i muškaraca na terenu	X	X				
Ispiranje slušnih kanala	X	X				
Bolesnik sa kaniilom	X	X				
Bolesnik sa stomom	X	X				
Vakcinacija	X	X				
Aplikacija lekova pumpicom	X	X				
Propisivanje tehničkih pomagala	X	X				
Vodenje boolovanja	X	X				
Pripremanje predloga za ZK i/ili IK	X	X				
Savetovanje o vodenju zdravog života	X	X				
Saradnja sa zdravstvenim i društvenim ustanovama	X	X				

- Provera znanja
 Vestske koje student do kraja studija mora da ovlađa su sledeće:
 1= ima teorijsko znanje o veštini
 2= ima teorijsko znanje o veštini i već video izvođenje veštine
 3= ima teorijsko znanje o veštini, i izvodi pod nadzorom mentora
 4= ima teorijsko znanje o veštini i rutinski je praktično izvodi

Ishodi učenja letnja praksa

- Komisija koja je trebala da definiše ishode letnje prakse postavila je previsoke zahteve.
- Razvijene kompetencije za letnju praksu iz hirurgije.
- Biće primenjene tokom letnje prakse 2018.
- Mehanizam kontrole kompetencija?

Студентски приручник

Легња практика из хирургије са анестезиологијом

Име студента:

Здравствена установа:

Одељење:

Ментор:

Датум трајања легње практике:

Драги лекари и студенти,

Студентски приручник је део званичне документације Медицинског факултета Универзитета у Београду

Молимо да га пажљиво попуните.

Управа Медицинског факултета Универзитета у Београду

Ставка	Коментар	Извештај
Самостално		
Под надзором		
Помаже		
Посматра		

Ishodi učenja 2016

- U okviru unapređivanja nastave medicinski fakultet je formirao komisiju za izradu novih ishoda učenja.
- Komisija je izradila globalne ishode učenja zasnovane na kompetencijama 2016. kao osnov za izradu detaljnih ishoda koji će biti rezultat usklađivanja ishoda predloženih od pojedinačnih katedri.
- Očekujemo da će novi ishodi učenja, zasnovani na kompetencijama, biti finalizovani početkom 2018.

Ishodi učenja 2016

- Doktor medicine će biti osposobljen da:
  - Pravilno uzima anamnezu i obavlja klinički pregled bolesnika
  - Prepozna i blagovremeno otkrije najčešća i za zdravstveni sistem najznačajnija oboljenja, kliničke sindrome i stanja bolesnika
  - Pravilno interpretira rezultate laboratorijskih i kliničkih ispitivanja, kao i radiografskih snimaka
  - Odredi terapiju i/ili uputi bolesnika na odgovarajuću terapijsku proceduru...

Problemi

- Najveći broj mentora angažovanih u kliničkom stažu nije zaposlen na Medicinskim fakultetima i zbog toga su nedovoljno motivisani za nadzor nad praktičnim radom a i mogućnosti fakulteta za nadzor nad njihovim radom su ograničene.
- Takođe, postoji problem „Ne zameranja“, odnosno izbegavanja negativnih ocena rada studenata tokom prakse.

Kako dalje

- Neophodno je precizno definisati standarde kompetencije lekara na nacionalnom nivou.
- Osavremenjavanje državnog ispita za lekare zasnovanog na nacionalnim standardima.

Zaključak

- Osnovni principi edukacije zasnovane na kompetencijama, kao i implikacije ovog pristupa, ukazuju da je reč o održivom modelu za kreiranje edukacije lekara čak i u siromašnim zemljama.
- Organizacioni problemi implementacije edukacije zasnovane na kompetencijama su brojni, ali model pruža mogućnost za efikasniju i efektivniju edukaciju lekara.